

DR. ÁLDOZÓ TAMÁS

TÁRSELNÖK

TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A tervezett SZJA-csökkentés és az önkormányzatok

Az elmúlt hetekben egyre több nyilatkozat látott napvilágot a kormányzat által tervezett 2017. évi adóváltozásokról. A nyilatkozatok a személyi jövedelemadó változása esetben egy irányba mutatnak: az egyértelmű cél a jelenlegi 15 százalékos egysávos adókulcs további csökkentése. A munkaerőhiány által gerjesztett bérnövekedés mellett a tervezett adócsökkentés további nettó bérnövekedéshez vezet, ami a fogyasztás élénkülését, a gazdaság növekedését is serkenti.

A kormányzat számára az adócsökkentésre rendelkezésre álló mozgástér 2017-re azt a lehetőséget is megeremti, hogy a lakossági jövedelmek érzékelhető növelése mellett a helyi önkormányzatok helyzetét is megerősítse. Javaslatunk lényege: a kormányzat a tervezett SZJA-csökkentés 1/3-át biztosítsa az önkormányzati alrendszer számára!

Valamennyien tisztában vagyunk azzal, hogy az önkormányzatok önállósága, gazdálkodásuk biztonsága a kormányzat számára is vitathatatlanul fontos. Az önkormányzatok megértő partnerei voltak a kormányzatnak a fiskális szigor következményeinek viselésében, sőt az iparüzési adó beszámításán keresztül részt vállaltak az adóssághozsólidáció központi költségvetésre nehezedő terheinek a megosztásában is. Reményeink szerint a kormányzat részéről méltányolható igény tehát az is, hogy a közös teherviselés és a fiskális szigor eredményeiből is közösen részesüljünk.

A hatékony és méltányos adóztatás leginkább három alapja lehet: a vagyon, a fogyasztás és a jövedelem. Valamennyien értjük és támogatjuk a kormányzat távolságtartó magatartását a vagyoni típusú adóztatás tekintetében; a fogyasztás pedig helyi adónak nem lehet az alapja. Az SZJA-ból korábbi finanszírozási rendszerekben már részesültek az önkormányzatok, javaslatunk most az SZJA újszerű megosztására vonatkozik.

A tervezett 6 százalékos SZJA-csökkentésből 2 százalékpontnyi adóbevétel önkormányzatoknak való átengedése számomra előnyös jár:

- valamennyi önkormányzat részesedik belőle, tehát a források újraosztásának az a fajta koncentrációja, ami az iparüzési adónál és a vállalkozások építményadójánál tapasztalható, ebben az esetben kiküszöbölhető;
- az egyes települések esetében a helyi kiadásokhoz való hozzájárulás erősíti a polgári mentalitást, a helyi ügyekben való részvételi szándékot;
- valamennyi olyan polgárt bevon a helyi feladatok finanszírozásába, akik munkajövedelemmel rendelkeznek; a kormány egymillió új munkahely megteremtésére irányuló szándéka, annak eredményei és az SZJA kiterjesztése jövedelemhatártól függetlenül valamennyi munkavállalóra a korábbi rendszerekhez képest jóval szélesebbre húzza a köztelherviselésben résztvevők körét;
- az önkormányzatoknak lehetőségükben állhat a megosztást követően a közvetett vagyoni típusú adók eltörlésének (kommunális adó, egyes építményekre kivetett adó stb.) végiggondolása tekintettel arra, hogy az adó átengedése esetén a korábbi adók alanyai nagyobb mértékben és továbbra is helyi adózók maradnak;
- a településekhez kerülő többletforrások olyan önkormányzati feladatok megoldását segíthetik, amikre eddig nem volt forrás: például a belterületi utak felújítása, önkormányzati bérlakások építése, csapadékvíz-elvezetés korszerűsítése stb.;
- az SZJA-csökkentés hatásait a polgárok a megosztás esetén egyrészt a jövedelmük közvetlen növekedése révén, másrészt közvetett úton, a helyi életminőség javulása útján élvezhetik.

Az érveket még hosszan szaporíthatjuk. Azt látjuk, hogy a terhek közös viseléséből származó előnyök megosztása esetén win-win helyzet áll elő; annak egyként nyertese a polgár, az önkormányzat és az önkormányzati szektor erősödésének köszönhetően a központi kormányzat is.